

ÕIEND

temaatilise riikliku järelevalve läbiviimise kohta Värskas Gümnaasiumis

Õpilase arengu toetamine ja andmete õigsus Eesti hariduse Infosüsteemis

I. SISSEJUHATUS

1.1 Temaatilise riikliku järelevalve (edaspidi järelevalve) läbiviimise aluseks Värskas Gümnaasiumis on haridus- ja teadusministri 16.04.2012 määrus nr 17 ja Põlva maavanema 12.09.2012 korraldus nr 1.1-1/484.

1.2 Järelevalvet õpilase arengu toetamise sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise, turvalisuse tagamise ning Eesti Hariduse Infosüsteemis andmete õigsuse üle Värskas Gümnaasiumis teostas Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist- inspektor Monika Adamson perioodil 11.02.-20.02.2013.

1.3 Järelevalve läbiviimisel kontrolliti kooli tegevuse vastavust õigusaktidele, vesteldi direktori, õppealajuhataja, tugispetsialisti ja õpetajatega. Temaatilise järelevalve läbiviimisel kontrolliti kooli põhimäärust, arengukava, õppekava, erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamist, õpetajate ja tugispetsialisti töö korraldust, vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamist, õpilaste ja koolitöötajate kaitse korraldamist hädaolukorras ning andmete vastavust Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) olevate andmetega.

1.4 Lühülevaade õppeasutusest:

- 1) Värskas Gümnaasium on munitsipaalkool, mis asub aadressil Pikk 13, Värskas alevik, Värskas vald, Põlva maakond 64001. Registrikood 75025874;
- 2) Värskas Gümnaasium on põhikool ja gümnaasium (edaspidi kool), mis tegutsevad ühe asutusena.
- 3) Värskas Gümnaasiumi pidaja on Värskas Vallavalitsus;
- 4) Õppekeel on eesti keel;
- 5) Õpilaste üldarv on 126 (EHIS-e andmed 11.02.2013). Koolis on 12 klassikomplekti.
- 6) EHIS-e 11.02.2013 andmetel oli pedagoogide üldarv 29, sh direktor, õppealajuhataja, logopeed-õpiabirühma õpetaja.

II. OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

2.1. Hariduslike erivajadustega (edaspidi *HEV*) õpilase õppe korraldamine

2.1.1 HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugiteenuste rakendamine

Kooli õppe-ja kasvatustegevuse läbiviimise alusdokumendiks on õppekava, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga 31.08.2011. Õppekava on eelnevalt läbi arutatud ja heaks kiidetud õpilasesinduses 31.08.2011, hoolekogus 13.10.2011 ja õppenõukogus 31.08.2011. Õppekava on täiendatud 2012. aastal. Täiendusettepanekud tunnijaotusplaani ja lihtsustatud riikliku õppekava kohta on läbi arutatud õppenõukogus 30.08.2012, õpilasesinduses 14.09.2012 ja hoolekogus 25.09.2012. Õppekava on kinnitatud direktori käskkirjaga 26.09.2012.

Kooli õppekava koosneb 2 osast: põhikooli õppekava ja gümnaasiumiastme õppekava. Mõlemas õppekava osas on eraldi peatükina välja toodud HEV õpilaste õppetöö korraldamise põhimõtteid, mis on lakooniline kirjeldus, sisaldades väljavõtteid põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse paragrahvidest. Mõlemas õppekavas on defineerimata mõiste, kes on HEV õpilane. Põhikooli õppekava mõlemas osas on loetletud koolis rakendatavad tugimeetmed. Kirjeldamata on aga loetletud meetmete rakendamise eesmärgid, mille määratlus aitab hilisema tegevuse käigus hinnata tugimeetmete tõhusust ja mõjusust.

Põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse §47 lg 3 alusel on direktor 04.04.2012 käskkirjaga määranud kooli HEV õpilaste õppe koordineerijaks (edaspidi HEVKO) kooli õppealajuhataja, kes töötab koormusega 1,0 ametikohta ja täidab HEVKO ülesandeid oma tööalaste kohustuste hulgas. Eraldi ametijuhendit HEVKO ei oma, samuti ei ole õppealajuhataja ametijuhendis kirjeldatud HEVKO tööülesandeid. HEVKO tööülesandeid on lühidalt kirjeldatud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise põhimõtete juures. HEVKO ülesannete määratlus kattub üks-üheselt põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse §47 lõigetes 3 ja 4 kehtestatuga. Puuduvad detailselt lahtikirjutatud ülesanded, arvestades konkreetse kooli olusid ja vajadusi.

HEVKO on 1991. aastal lõpetanud Tartu Ülikooli kehalise kasvatuse treener - õpetaja eriala. Läbinud 160 tunnise juhtimiskoolituse. Viimase viie aasta lõikes on ta läbinud tööalast täienduskoolitust kokku 281 tundi, millest otseselt erivajadustega õpilase toetamise temaatilisi koolitusi on 16 tundi.

Individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi ÕIK) koostamise ja täitmise eest vastutavaks isikuks on direktor määranud 04.04.2012 käskkirjaga õppealajuhataja. Koolis on avatud kõigile õpiraskustega õpilastele ÕIKd.

Järelevalve läbiviimise käigus selgitati välja õpilaste arv, kes on arvatud hariduslike erivajadustega õpilasteks. Koolis kontrollitud dokumentide andmed ja EHISe admed ühtisid. HEV õpilaste arv on 24 õpilast, mis on 19% õpilaste üldarvust. Neist I kooliastme õpilasi on 7, mis on 6% õpilaste arvust. II kooliastme õpilasi on 10, mis on 8% õpilaste arvust. III kooliastme õpilasi on 6, mis on 5% arvust ja IV kooliastme õpilasi on 1, mis on 0,8% õpilaste arvust.

Hariduslike erivajaduste järgi jagunesid 24 õpilast alljärgnevalt:

- 1) Kirjutamis-, lugemis- ja/või arvutusraskusega – kokku 17 õpilast
- 2) Tervislikud põhjused (sh haiglaõpe, koduõpe terv.põhjustel) – kokku 1 õpilane
- 3) Õppekeelest erineva koduse keelega - kokku 1 õpilane
- 4) Ajutine õpiraskus – kokku 22 õpilast
- 5) Liikumispuue – kokku 1 õpilane
- 6) Tundeelu- ja käitumishäired – kokku 1 õpilane
- 7) Õpiabirühm ajutiste õpiraskustega õpilastele – kokku 14 õpilast
- 8) Õpiabirühm logopeedilise abi osutamiseks – kokku 17 õpilast
- 9) Uusimmigrant – 1 õpilane

Mitmel õpilasel oli üheaegselt mitu hariduslikku erivajadust, neid õpilasi oli kokku 8. Kõik HEV õpilased õpivad riikliku õppekava alusel.

EHIS-e andmete ja kooli dokumentatsiooni põhisel on koolis üks gümnaasiumi õpilane, kes õpib koduõppel tervislikel põhjustel. Õpilane on 2012/2013 õppeaastaks määratud koduõppele 31.08.2012 direktori käskkirjaga nr 3-16/26. Koduõpet tervislikel põhjustel on rakendatud õpilasele alates 2011/2012 õppeaastast. Õpingute aluseks on riiklik õppekava ning kooli poolt juhendatult viiakse läbi 8 individuaalset õppetundi nädalas. Õpilasele on koostatud individuaalne õppekava.

Kooli põhimääruses § 11 on sätestatud, millised hariduslike erivajadustega õpilaste klassid ja rühmad koolis tegutsevad, mis vastab põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 51 lõikes 2 sätestatule.

Ülevaate HEV õpilaste õppekorraldusest koolis andis vestlus HEVKOga. Õpiraskustega õpilaste esmane toetamine toimub klassi- või aineõpetaja poolt õppetunnis. Kui õpetaja poolt osutatud abi ei ole tulemuslik, alustatakse koostööd HEVKOga. Klassijuhataja koostöös HEVKOga avab individuaalse arengu jälgimise kaardi (ÕIK). Õpiraskuste püsimisel, selgitatakse välja selle põhjused koostöös tugispetsialisti ja HEVKOga ning määratakse vastav tugimeede. Kõik juhtumid arutatakse läbi koolis moodustatud õpiabi töörühm- tugikomisjonis, kuhu kuuluvad: direktor, õppealajuhataja, logopeed-eripedagoog, klassijuhataja, aineõpetaja(d). Vestluses HEVKOga jäi kõlama lause, et kool on väike, mistõttu märkamine toimub koheselt. Probleemina tuli vestlusest välja erialaspetsialistide (psühholoog, sotsiaalpedagoog) teenuse kasutamine. Toimub küll tihe koostöö Põlvamaa Õppenõustamiskeskusega, kuid alati ei ole võimalik vastavat spetsialisti koheselt kooli saada, sest Õppenõustamiskeskuse spetsialistid töötavad maakonna üleselt. Tugispetsialisti (sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog) teenus koolikeskkonnas, üks päev nädalas, on väga vajalik õpilaste arengu toetamiseks.

Õpiraskustega õpilaste toetamiseks on koolis avatud õpiabirühmad ajutiste õpiraskustega õpilastele ja logopeedilise abi osutamiseks. Õpiabitundides arendatakse kognitiivseid oskusi ning kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi. Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles on õpilasel täheldatud raskusi ning ka pärast õppetunde. Kooli tunniplaani alusel on korraldatud õpiabi tunnid: 1.-7. klassi õpilastele (matemaatika ja üldarendavad oskused ning lisaks logopeed-eripedagoogi juures lugemis-ja kirjutamisvilumuste õppimine). Õpiabirühmade nimekirjad on läbi arutatud õppenõukogus ja kinnitatud 24.09.2012 direktori käskkirjaga.

Koolis tegutseb pikapäevarühm 1. ja 2. kooliastme õpilastele, mis on õppekavas ka määratletud tugimeetmena. Pikapäevarühma nimekirjas on 16 õpilast. Nimekirjad on moodustatud lastevanemate avalduste alusel ning on kinnitatud 24.09.2012 direktori käskkirjaga. Kooli kodulehel on avalikustatud ja kinnitatud 29.09.2010 direktori käskkirjaga pikapäevarühma töökord, mis vastab põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 38 lõikes 2 sätestatule.

Hariduslike erivajadustega õpilaseks, 24 õpilase seas, ei ole arvatud andekaid õpilasi. Andekate õpilaste juhendamist eraldi koolis ei korraldata. Vestluses õppealajuhataja ja direktoriga selgus, et kõik klassiõpetajad valmistavad õpilasi ette olümpiaadidele, konkurssidele. Andekad õpilased on kaasatud erinevatesse koolis tegutsevatesse huviringidesse. Koolis on arvukalt õpilasi, kes õpivad hinnetele „4“ ja „5“ või ainult hindele „5“. Eelmisel õppeaastal lõpetas hinnetega „4“ ja „5“ klassikursuse kokku 90 õpilast, mis oli 69 % õpilaste üldarvust. Lisaks heale õppeedukusele on koolis ka neid õpilasi, kes on edukad spordis, muusikas, kunsti- ja tööõpetuses, isetegevuses. Õpilastele on loodud head võimalused osaleda huviringide töös, võtta osa piirkondlikest, maakondlikest ja vabariiklikest õpilasvõistlustest, konkurssidest, olümpiaadidest.

Õpilaste arengu toetamiseks korraldatakse koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja kord on kehtestatud 12.02.2013 direktori käskkirjaga nr 1-2/14 ning on esitatud enne arvamuse andmiseks õppenõukogule 20.12.2011 ja hoolekogule 28.12.2011.

Tabel 1. HEV õppe korraldus

Kehtestatud õppekavas (jah/ei)	Kooskõla õigusaktidega (jah/ei)	Kooli õppenõukogu arvamus (jah/ei)	Kooli hoolekogu arvamus (jah/ei)	Kooli õpilasesinduse arvamus (jah/ei)	Õppekava avalikustamine veebis (jah/ei)	Koordineerija määramine (dir kk nr, kuupäev)
jah	jah	jah	jah	jah	jah	Kooli direktori 04.04.2012 käskkiri nr 1-2/7

Tabel 2. Rakendatavad tugiteenused HEV õpilase arengu toetamiseks

Tugiteenused	Haridusliku erivajadusega õpilaste arv		Individuaalse arengu jälgimise kaart	
	EHIS	Dok	Õpilaste arv	% HEV õpilaste arvust
Õpiabirühm põhiharidust omandavatele õpilastele eripedagoogilise abi osutamiseks	14	14	14	100%
Õpiabirühm põhiharidust omandavatele õpilastele logopeedilise abi osutamiseks	17	17	17	100%
E2 / eesti keele õpe teise keelena	1	1	1	100%
Koduõpe tervislikel põhjustel	1	1	1	100%
Individuaalne õppekava	2	2	2	100%

Kokku	35(24)	35(24)	35(24)	100%

2.1.2 Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus

Väraska vallavolikogu 23.12.2010 määrusega nr 1-3/23 kehtestatud kooli põhimääruse § 25 lg 6 kohaselt kinnitatakse kooli personali koosseisu direktori ettepanekul kooli pidaja kehtestatud korras, arvestades haridus- ja teadusministri kehtestatud koolitöötajate miinimumkoosseisu. Koolitöötajate koosseis on kinnitatud Väraska vallavalitsuse 24.01.2013 määrusega nr 4.

Lähtudes haridus- ja teadusministri 08.12.2010 määruse nr 74 „Koolitöötajate miinimumkoosseis“ § 2 lg 1 viidatud määruse lisast, peab kooli tegevuse tagamiseks olema töötajate koosseisus vähemalt 0,5 ametikohta tugiteenuste võimaldamiseks (psühholoog, sotsiaalpedagoog). Vesteldes kooli direktori ja õppealajuhatajaga on kool psühholoogi teenuse saamiseks kasutanud Põlvamaa Õppenõustamiskeskust, mis osutab II astme nõustamisteenust kogu maakonnas. Põlvamaa Õppenõustamiskeskuses töötab psühholoog 0,5 ametikohaga, mis ei võimalda lahendada Väraska koolis psühholoogiteenuse vajadust. Kooli juhtkonna sõnul on vajalik luua koolis tugiteenuste osutamiseks sotsiaalpedagoogi või koolipsühholoogi ametikoht.

Kooli õppekava rakendamiseks ja õpilaste arengu toetamiseks töötab koolis logopeed-eripedagoog, kelle kvalifikatsioon vastab haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele. Logopeed- eripedagoog töötab ühtlasi ka õpiabirühma õpetajana ning annab nädalas ka 4 eesti keele individuaaltundi .

Viimase viie aasta jooksul, arvestades HEV spetsiifikat, on õpetaja läbinud järgmised täienduskoolitused:

- Aktiivsus- ja tähelepanuhäire (ATH) sümptomitega lapse toetamine kodus, lasteaias ja koolis – 4 tundi, 2011
- Arenguestlus kui usalduslik jutuajamine õpilase, vanemate ja klassijuhataja vahel – 4 tundi, 2011

Õpetajaga vesteldes ei ole ta viimase viie aasta jooksul aktiivselt osalenud hariduslike erivajadustega õpilaste temaatika täiendõppe koolitustel. Põhjuseks tõi õpetaja eelnevatel aastatel olnud suurema töökoormuse.

Tabel 3. Tugispetsialistide ametikohad, kvalifikatsioon ja osalemine täienduskoolitustel

Ametikoha nimetus	Kehtestatud ametikohtade arv	Täidetud ametikohtade arv	Pedagoogide arv, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele		Pedagoogide arv, kes on osalenud ametikohaga seotud eripedagoogikakursusel viimase viie aasta jooksul	
			EHIS	Dok	EHIS	Dok
Eripedagoog-logopeed	0,5	0,5	1	1	1	1
Pikapävarühma kasvataja	0,5	0,5	3	3	0	0
Koolipsühholoog	0	0	0	0	0	0

Sotsiaalpedagoog	0	0	0	0	0	0
Kokku	1,0	1,0	4	4	1	1

2.1.2 Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused

EHISE õpilaste alamregistri õpilaste isikuandmete leheküljel esitatud andmetest selgub, et õppekeelest erinev emakeel on 1 õpilasel. Õpilane saabus Eestisse välisriigist (Sankt-Peterburg) ja valdab vaid vene keelt. Eesti keele või mingi muu võimaliku suhtluskeele (inglise keel) oskus puudus täielikult. Lapsevanematega suhtlemisel on kooli ainukeseks võimalikuks keeleks vene keel.

Kokkuleppel lapsevanematega ja kooli õppenõukogu otsusega, kordab õpilane käesoleval õppeaastal klassikursust (3. kl), et kohaneda emakeelest erineva keele -ja õppekeskkonnaga. Kool keskendub tema keeleõppele, oluliseks peetakse õpilase õpikeskkonnas viibimist. Paraku takistab viimast õpilase sagedane koolist puudumine tervislikel põhjustel. Parandamiseks olukorda on püütud mõjutada õpilase vanemaid, kuid mitte alati edukalt. Õpilasele rakendatakse erinevaid tugimeetmeid. Eripedagoog-logopeed toetab õpilast eesti keele õppimises ja sõnavara arendamises 4 tundi nädalas. Koostöös HEVKOga on koostatud IÕK eesti keelest, matemaatikast, inimeseõpetusest, looduseõpetusest ja inglise keelest. IÕKs on arvestatud õpilase arengutaset ja vajadusi. Klassiõpetaja sõnul on õpilane võrreldes sügisel koolitulekuga märgatavalt arenenud eneseväljenduses eesti keeles. Samas vajab abi sotsiaalsete oskuse osas.

Õpilane on uusimmigrant. Vastav märge selle kohta on EHISes.

Õigusaktidest tulenevaid võimalusi põhiharidust omandavatele õpilastele, kelle emakeel ei ole eesti keel või kes kodus suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt on osaliselt rakendatud:

- 1) Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 17 lõikest 4 tulenevat võimalust koostada hariduslike erivajadustega õpilasele, kelle hulka kuuluvad ka muukeelsed õpilased, vastavalt vajadusele individuaalne õppekava, on rakendatud
- 2) Vabariigi Valitsuse 05.04.2012 määruse nr 32 “2012. aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi jaotus ning jaotamise ulatus, tingimused ja kord” § 10 lõikest 10 tulenevat võimalust saada täiendavaid vahendeid nelja lisatunni määra ulatuses iga EHIS esse kantud õpilase kohta, kes õpib eesti õppekeelega klassis ning kes on Eestis viibinud vähem kui kolm aastat (st uusimmigrandi kohta), on kasutatud. Vajalikud andmed uusimmigrandist õpilase kohta on EHISele esitatud.

Õigusaktidest tulenevaid võimalusi põhiharidust omandavatele õpilastele, kelle emakeel ei ole eesti keel või kes kodus suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, ei ole rakendatud erinevatel põhjustel:

- 1) „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus“ § 21 lõikest 5 tulenevat võimalust korraldada keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele või koduse suhtluskeelega õpilast, ei rakendatud põhjusel, et selliseid õpilasi on koolis alla kümne.
- 2) Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõikest 4 tulenevat võimalust vabalt kasutada põhikooli I kooliastmes kaheksat, II kooliastmes kümnet ja III kooliastmes nelja nädalatundi, ei ole rakendatud põhjusel, et kool ja hoolekogu on pidanud otstarbekaks kasutada mitte üksikute õpilaste vaid kogu klassi tarbeks parimate õpitulemuste saavutamiseks .

- 3) Vabariigi Valitsuse 19.08.2010 määruse nr 116 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“ § 5 lõikest 1 tulenevat võimalust õppida eesti õppekeelega kooli õpilasel A-võõrkeelena emakeelt juhul, kui õpilase emakeel kuulub koolis õpetatavate A- või B-võõrkeelte hulka, ei ole rakendatud, sest 3. klassis on koolis A-võõrkeeleks inglise keel. Konkreetse õpilase puhul keskendutakse eelkõige eesti keele õppele.

Tabel 4. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad tugiteenused

Tugiteenused	Erineva emakeelega õpilaste arv	
	EHIS	Dok
Individuaalne õppekava	1	1
Eesti keel teise keelena	0	0
B-võõrkeele õppes loobumine	0	0
Emakeele ja kultuuriõpe	0	0
Koolipsühholoog	0	0
Logopeed	1	1
Õpiabirühm	1	1
Pikapäevärühm	1	1
Kokku	1	1

2.2 Turvalisuse tagamine

2.2.1. Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks rakendatavad meetmed

Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks rakendatavad meetmed on sätestatud järgmistes kooli tööd reguleerivates dokumentides:

1) Kooli kodukord

Õpilaste ning kooli töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatest juhtumitest teavitamise ning nende juhtumite lahendamise kord on sätestatud kooli kodukorras. Kodukorraga on tutvunud ja heaks kiitnud pedagoogid, õpilasesindus ja kooli hoolekogu liikmed, sh ka pidaja esindaja. Kooli kodukord on kinnitatud 31.08.2011 direktori käskkirjaga nr. 1-2/1.

2) Väraska Gümnaasiumi hädaolukorra lahendamise plaan. Plaani kolmandas peatükis, reageerimist nõudvad hädaolukorrad, on välja toodud käitumisjuhised kuidas käituda vaimse või füüsilise vägivallajuhtumi korral.

3) Õpetajate ametijuhendid

Õpetajate ametijuhendid näevad ette õpetajal olla eeskujuks oma käitumisega, täites ise korrektselt üldtunnustatud käitumisnorme, traditsioone ja kooli kodukorda. Ülesandeks on nõuda kooli kodukorra täitmist ning reageerimine õpilaste korrarikumistele on kohustuslik. Õpetaja tagab õpilaste ohutuse nii igapäevasisituatsioonis (õpilaste elule ja tervisele ohtlike olukordade likvideerimine ja esemete konfiskeerimine) kui ka ohu korral evakuaatsioonireeglite täitmise.

4) Kooli arengukava

Koolil on Värskas Vallavolikogu poolt kinnitatud arengukava aastateks 2010-2012, mis ei ole enam kehtiv. Kooli arengukava aastateks 2013-2016 (projekt) on avalikustatud kooli kodulehel. Direktori sõnul on arengukava projekt Värskas Vallavolikogus läbinud 1. lugemise ning kinnitatakse aprillis vastavalt pidaja poolt kehtestatud korras. Arengukava tegevuskavas on eraldi peatükina sätestatud turvalisuse tagamine koolis.

Järelevalve käigus väitis juhtkond, et vaimset ja füüsilist vägivalda esineb koolis harva, vaid erandjuhtumitel. Väite aluseks nimetati asjaolu, et kool on väike ning kõik probleemid tulevad kohe ilmsiks. Vajadusel räägivad õpilased ise juhtunust, korda pidavad õpetajad märkavad toimuvat ja sekkuvad koheselt. Süsteemset olukorra kaardistamist vaimse ja füüsilise turvalisuse osas ei toimu. Vägivalla ennetamiseks tagatakse koolis järelevalve kogu õppepäeva vältel. Seda teostavad korrapidajad õpetajad vahetundides.

Jälgimisseadmestikku koolis ei kasutata põhjusel, et puudub otsene vajadus selle järele (kool on väike, kõik toimuv on nähtav, info juhtumite kohta liigub kiiresti) ning see nõuab kooli pidajalt küllaltki suuri investeeringuid.

Kooliruumid on heas korras, kooliperele turvalised. Õpilaste lauad ja toolid on kaasaegsed ja vastavad Terviseameti nõuetele. Uuendamist vajab koolimööbel (kapid, riulid ja muu olmemööbel) õpilastele kui õpetajatele. Päästeameti ja Tervisekaitseameti poolt tehtud ettekirjutised on täidetud etteantud tähtaegadeks.

Tabel 5. Turvalisuse kajastamine dokumentatsioonis

Meede	Kehtestatud kooli kodukorras (jah/ei)
Juhtumite ennetamine	ei
Juhtumitele reageerimine	jah
Juhtumitest teavitamine	jah
Juhtumite lahendamise kord	ei
Turvalisuse ja järelevalve tagamiseks sätestatud meetme rakendamise kord	jah
Jälgimisseadmestiku kasutamise kord	ei

2.2.2 Õpilaste ja koolitöötajate kaitse korraldamine hädaolukorras

Kooli direktor on kehtestanud hädaolukorra lahendamise plaani, mis on hoolekoguga kooskõlastatud ja kinnitatud direktori käskkirjaga 25.10.2011. Moodustatud on kriisimeeskond. Hädaolukorra lahendamise plaan sisaldab 3. peatükki: olulised kontaktid, hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted ja reageerimist nõudvad hädaolukorrad.

Klassiruumides on õpilaste nimekirjad, evakuatsiooni plaanid on paigaldatud vastavalt päästeameti soovitusel. Koolis on korraldatud evakuatsiooni ja tuleohutuslaseid õppusi kriisiolukorras käitumise harjutamiseks. Evakuatsiooni on harjutatud 2012/2013 õppeaastal kahel korral: 08.11.2012 ja 17.01.2013. Tuleohutuslane instruktiaž koos kustutusharjutusega on läbi viidud 31.08.2011.

Olemas on Politsei- ja Piirivalveamet Lõuna prefektuuri hinnang Värskas Gümnaasiumi hädaolukorra lahendamise plaani kohta. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 lg 3 ja 4 on Värskas Gümnaasiumi hädaolukorra lahendamise plaan vastavuses sätestatuga. Tehtud ettepanekuid plaani täiendamiseks ja muutmiseks on kooli poolt ellu viidud.

3. Eestikeelse õppe korraldamine vene õppekeele klassis

Kooli õppekeel on eesti keel.

Tabel 6. Eesti keele tundide arv klassiti

Klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Kokku
Tundide arv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 7. Eesti keeles õpetatavad ained põhikoolis

Õppeaine	Klass
Loodusõpetus	0
Muusikaõpetus	0
Kunstiõpetus	0
Inimeseõpetus	0

Tabel 8. Eestikeelsete kursuste arv

Õppeaine	X kl (2011/2012. õa)		XI kl (2012/2013. õa)		XII kl (2013/2014. õa)
	Õppekava	Tegelik	Õppekava	Tegelik	Õppekava
Eesti keel	0	0	0	0	0
Ühiskonnaõpetus	0	0	0	0	0
Ajalugu	0	0	0	0	0
Geograafia	0	0	0	0	0
Eesti kirjandus	0	0	0	0	0
Muusika	0	0	0	0	0
Kokku	0	0	0	0	0

Tabel 9. Pedagoogide eesti keele oskuse tase ja täienduskoolitus

Pedagoog	Pedagoogide arv	Eesti keele oskusega pedagoogide arv			Teises keeles õpetamise meetodika kursustel osalenud pedagoogide arv
		Tasemeharidus omandatud eesti keeles	C1	B2	

		EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	
Direktor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Õppealajuhataja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eesti keel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ühiskonnaõpetus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geograafia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muusika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

III. TEMAATILISE RIIKLIKU JÄRELEVALVE PRIORITEETIDEST LÄHTUV KOKKUVÕTE

HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugiteenuste rakendamine

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise põhimõtted on kehtestatud kooli õppekavas. Õppekava on selles osas väheinformatiivne, sisaldades üksikuid väljavõtteid põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest. Õppekavas kehtestatu ei anna selget ülevaadet koolis rakendatava tugisüsteemi tegelikest võimalustest. Kooli õppekava on avalikustatud kooli kodulehel.

Kooli direktor on käskkirjaga määranud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineeri, kuid ei ole töötaja ametijuhendis määranud koordineeri tööülesandeid.

Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamiseks rakendatakse erinevaid tugimeetmeid: õpiabirühmad põhiharidust omandavatele õpilastele eripedagoogilise või logopeedilise abi osutamiseks, pikapäevarühm, koduõpe tervislikel põhjustel ja eesti keele õpe. Üks kord õppeaastas viiakse iga õpilase ja tema vanematega läbi arenguveestlus.

Kõigi hariduslike erivajadustega õpilaste kohta (24 õpilast) on avatud õpilase individuaalsuse kaart, 2-le õpilasele rakendatakse individuaalset õppekava. Hariduslike erivajadusega õpilaste seas ei ole välja toodud andekaid õpilasi, sest andekust kui erivajadust koolis ei ole hetkel määratletud. Õppekeelest erineva emakeelega õpilasi on koolis 1 (3. klassis). Õpilase koduseks suhtlemis- või emakeeleks on vene keel. Õpilasele on rakendatud järgmisi tugiteenuseid: individuaalne õppekava, eripedagoogiline abi, õpiabirühm, eesti keele individuaalne õpe, pikapäevarühm. Üks gümnaasiumi õpilane õpib koduõppel tervislikel põhjustel alates 2011/2012 õppeaastast. Õpilasele on koostatud individuaalne õppekava. Õpingute aluseks on riiklik õppekava ning kooli poolt juhendatult viiakse läbi 8 individuaalset õppetundi nädalas.

Tugispetsialistidest töötavad koolis logopeed-eripedagoog ja pikapäevarühma õpetajad, kes on läbinud viimase viie aasta jooksul vähesel määral hariduslike erivajadustega õpilaste toetamise teemal täienduskoolitusi. Muukeelsete õpilaste õpetamisega seonduvaid täienduskoolitusi ei ole läbinud koolis ükski pedagoog.

Turvalisuse tagamine

Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks rakendatavad meetmed on sätestatud kooli kodukorras, kriisiplaanis, arengukavas ja pedagoogide ametijuhendites. Koolis on moodustatud kriisimeeskond. Kehtestatud on kriisiplaan, mis on koosõlas põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 45 lõikes 3 sätestatuga. Kool korraldab kord õppeaastas õpilaste ja kogu personali tarvis õppuse kriisiolukorras käitumise harjutamiseks.

IV. ETTEPANEKUD DIREKTORILE

1. Täiendada kooli õppekavas peatükki hariduslike erivajadustega õpilaste töö korraldamise põhimõtted või koostada õppekava lisana hariduslike erivajadustega õpilastele tugimeetmete rakendamise kord, mis sisaldab süvendatud lähenemist õpilaste toetamise korralduslikele alustele tulenevalt kooli võimalustest.
2. Sõnastada õppekavas kirjeldatud tugimeetmete eesmärgid, mille määratlus aitab tegevuse käigus hinnata meetmete mõjusust ja tõhusust.
3. Täpsustada hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ülesanded kooli õppekavas, arvestades kooli olusid ja vajadusi.
4. Planeerida õpetajate täiendkoolituskavas hariduslike erivajadustega õpilaste toetamise teemalisi koolitusi.

V. ETTEKIRJUTUSED DIREKTORILE

1. Ei ole

VI. ETTEPANEK PIDAJALE

1. Kooli pidajal leida võimalused sotsiaalpedagoogi ametikoha moodustamiseks, arvestades koolipoolset tugiteenuste mõjususe analüüsi ja soovi tagada kõikidele lastele sh erivajadusega lastele, nende arengut toetav tugivõrgustik.

VII. RIIKLIKU JÄELEVALVE TEOSTAMISEL OSALENUD AMETNIKU ALLKIRI, NIMI JA AMETIKOHT

Monika Adamson

Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist-inspektor